

Mál nr. 381/2023

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Ábyrgðartrygging atvinnureksturs.

Nafn vátryggingartaka (X)

Skaðabótaábyrgð. Vinnuslys.

Gögn.

- 194. Málskot mótttekið 13. október 2023, ásamt fylgiskjöllum.
- 195. Bréf V dags. 14. nóvember 2023.
- 196. Viðbótarathugasemdir M dags. 29. nóvember 2023.

Málsatvik.

Í lögregluskýrslu vegna slyss M hinn 26. september 2022 kemur fram að M hafi verið að negla bárujárn á þaki húss þegar hann rann til með þeim afleiðingum að hann féll til jarðar um 3,2 metra. Einnig kemur fram í skýrslunni að ummerki hafi mátt sjá hvar M rann til á blautu þakinu og þar sem hann lenti á jörðinni fyrir neðan. Í skýrslu Vinnueftirlitsins dags. 26. september 2022 kemur fram að að engar fallvarnir hafi verið notaðar og að ástæða slyss sé talin vera ísing á þaki og gerðar hafi verið úrbætur af hálfu X.

M telur að hann hafi orðið fyrir líkamstjóni við vinnu sína í þágu X og tjón hans megi rekja til þess að verkstjórn hafi ekki verið fullnægjandi af hálfu X sem hafi ekki sinnt skyldu sinni um að setja upp fullnægjandi fallvarnir við hús það sem M var falið að vinna við. M vísar til ýmissa ákvæða í lögum nr. 46/1980 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum máli sínu til stuðnings, auk reglna nr. 547/1996 um aðbúnað, hollustuhætti og öryggisráðstafanir á byggingarvinnustöðum og við aðra tímabundna mannvirkjagerð, sérstaklega gr. 31.1 í A-hluta IV. viðauka þeirra. M telur að nauðsynlegt hafi verið að setja upp verkpalla til að fyrirbyggja hættu eða setja upp annan öryggisbúnað og þó þakhalli hafi ekki verið mikill þá verði einnig að taka mið að áferð þaks við mat á öryggisráðstöfunum. Einnig telur M að hann hafi ekki sýnt stórkostlegt gáleysi með háttsemi sinni.

V hefur hafnað bótaskyldu og telur að M hafi ekki verið starfsmaður X heldur stafrsmáður undirverktaka X og beri því sjálfur ábyrgð á eigin vinnu, auk þess sem M hafi 20 ára reynslu af húsbyggingum og hafi víðtæka menntun til starfans auk þess sem hann hafi átt að útvega búnað til verksins sjálfur. Einnig bendir V á að á staðnum hafi verið til staðar færanlegir vinnupallar ásamt timbri til að festa við þakbrún væri ástæða til. V vísar til þess að verkefni M hafi verið að fullnegla þakplötur á þak þegar slysið varð og leiðbeiningar frá X hefðu verið þær að kanna hvort unnt væri að vinna verkið að morgni 26. september 2022, en hafi átt frá að hverfa ef það væri ekki unnt. V vísar einnig til þess að tveir aðrir starfsmenn hafi komið á staðinn og talið að ekki væri unnt að vinna verkið sökum hættulegra aðstæðna og hafi því ekki farið upp á þakið. V telur að m.v. menntun og reynslu M hafi honum átt að vera ljóst að hættulegar aðstæður væru til staðar og hafi hann þess vegna ekki átt að fara upp á þakið. Einnig bendir V á að gr. 31.3 B-hluta viðauka IV reglugerðar nr. 547/2021 eigi ekki við þar sem halli á þaki nái ekki 18° og hafi fallvarnir því ekki verið nauðsynlegar. V telur að slys M megi rekja til hans eigin háttsemi en ekki á ábyrgð X.

Í viðbótarathugasemdum M eru fyrri sjónarmið ítrekuð en því sérstaklega mótmælt að M hafi haft það hlutverk sérstaklega að taka út aðstæður á þaki heldur hafi það verið í verkahring verkstjóra X.

Álit.

Í málinu er ágreiningur um hvort X beri skaðabótaábyrgð á afleiðingum líkamstjóns M, sem slasaðist við fall af þaki hinn 26. september 2022. Af gögnum málsins verður ekki annað séð en að X hafi verið atvinnurekandi í skilningi 17. gr. laga nr. 46/1980 og liggja engin gögn fyrir í málinu um að samið hafi verið um yfirverkstjórn annars en X vegna verksins þó samið hafi verið við undirverktaka um framkvæmd einstakra verkliða. Af því leiðir að fyrirsvarsmenn X áttu að stuðla að því að tryggja góðan aðbúnað, heilsusamleg og örugg starfsskilyrði á vinnustaðnum. Það þýðir að X átti að sjá til þess að fallvarnir væru til staðar á vinnustaðnum, en skýrsla Vinnueftirlitsins frá 26. september 2022 sýnir að þær hafi vantað og að úrbætur hafi síðan verið gerðar af hálfu X. Það að tveir aðrir starfsmenn á vegum X hafi metið aðstæður hættulegar breytir ekki því að almennar skyldur skv. lögum nr. 46/1980 og reglum settum á grundvelli þeirra laga hvíldu á X. Ekki liggja fyrir gögn í málinu frá X um hvernig

þeim skyldum var sinnt eða gögn sem staðfesta það verklag sem V vísar til að hafi verið á verkstað um að M hafi átt að bera ábyrgð á því að meta aðstæður sérstaklega. Hallann af slíkum sönnunarskorti ber V. Með vísan til niðurstöðu Vinnueftirlitsins um að fallvarnir hafi skort á slysstað og því að ekki liggur annað fyrir en að X hafi borið skyldur til að gera slíkar ráðstafanir og sinna verkstjórn verður X að meta X það til gáleysis að hafa ekki sinnt öryggisráðstöfunum með fullnægjandi hætti.

Hvað varðar háttsemi M sjálfs verður að meta hana með hliðsjón af 23. gr. a skaðabótalaga nr. 50/1993 óháð því hvort M teljist vera starfsmaður X eða undirverktaka. Ekki liggja fyrir gögn sem sýna með óyggjandi hætti að háttsemi M hafi valið í sér verulegt frávik frá því sem ætlast mátti til af honum og telst því ósannað að hann hafi sýnt stórkostlegt gáleysi sem leiddi til líkamstjóns hans. M á því rétt til fullra bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Niðurstaða.

M á rétt til fullra bóta úr ábyrgðartryggingu X hjá V.

Reykjavík, 23. janúar 2024.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir